

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

DE ENGELS-RUSSISCHE ENTENTE

RUSLAND werd door Japan overwonnen en had niets meer in de Aziatische pap te brokken. Zelfs Indië leek buiten gevaar. Engeland kon dus met een gerust hart Rusland de hand reiken. Duitsland had, gesteund door z'n Driebond, niets meer te vrezen en voelde zich sterker dan ooit. Eduard VII voorzag het gevaar dat hieruit voor Europa zou kunnen voortvloeien en hij besloot z'n « omsingelingspolitiek » te voltooien.

LANSDOWNNE

TERWIJL de Russisch-Japanse oorlog volop woedde, maakte de chef van het Foreign Office, d.w.z. de Britse minister van Buitenlandse Zaken, zich erg ongerust. Hij ontbood Lord Lansdowne, die te dien tijde onderkoning van Indië was en de evolutie van de wereldpolitiek met grote bezorgdheid volgde. Op 24 juli 1905 ontmoette de keizer van Duitsland, Willem II, tsaar Nicolaas II, in Bjorkö, in de Finse wateren. De Duitse keizer ontfutselde aan z'n collega een belofte voor de ondertekening van een defensieve alliantie. De Duitse kanselier Bülow, praatte zelfs over de toetreding van Frankrijk tot dit sensationeel pact... En Engeland? Zou Groot Brittannië uitgesloten blijven?

DE CONVENTIE

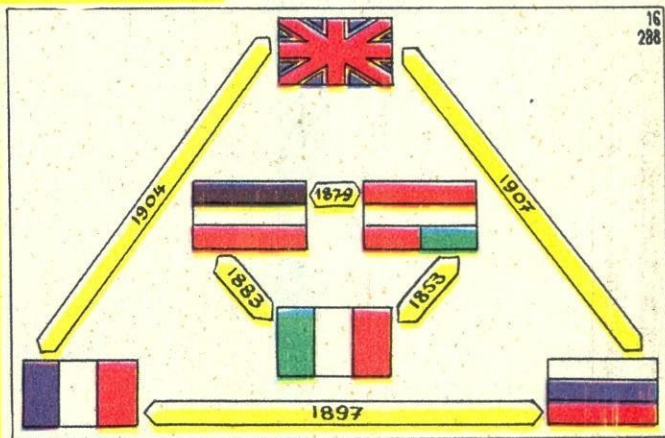
HET enig bezwaar tegen de Engels-Russische alliantie was de veiligheid van Indië geweest. Engeland nam alle mogelijke voorzorgen om z'n Indisch Keizerrijk te beschermen, sloot overeenkomsten met de aanpalende landen en besteedde veel zorg aan Afghanistan waaruit alle Russische invloeden verbannen werden. De padisjah kende een soort van protectoraat toe aan de Britse vertegenwoordiger in Kaboel. De dalai lama van Lhasa mocht zich verheugen in het nieuws, dat Tibet neutraal gebied zou verklaard worden...

EN PERZIE

IN 1907 werd de nieuwe sjah, Mohammed-Ali, in Teheran gekroond. Tijdens de kroningsplechtigheden plaatste men de kroon van de nieuwe keizer verkeerd op z'n hoofd. Dat voorspelde niets goeds en de sjah had inderdaad een heleboel moeilijkheden om z'n autoriteit te handhaven. Toen werd het Frans-Russische verdrag getekend en Iran in twee invloedzones verdeeld. De strategische provincies, die de defensie van Indië langs de golf van Oman moesten waarborgen, werden een Engelse invloedssfeer terwijl de noordelijke zone aan Rusland werd toevertrouwd.

DE ALLIANTIE

DE Britse diplomatie trad in actie en die van Frankrijk bleef ook niet bij de pakken zitten. Sir Edward Grey, minister van Buitenlandse Zaken die Lansdowne opvolgde, liet aan de ambassadeur van Rusland weten dat hij de belangen van beide landen wenste te verenigen en op 31 augustus 1907 sloot Engeland een akkoord met Rusland. Groot Brittannië ontsnapte aldus aan een afzondering die men op dat ogenblik geen « splendid isolation » meer noemen kon.

DE TWEE BOLWERKEN

IN Europa heerste er een « gewapende vrede »! Europa beschikte over twee bolwerken die zich allebei « bolwerken van de Vrede » noemden, maar allebei met kanonnen bewaakt werden. Het eerste was een centraal bolwerk en het tweede een omsingelings-bolwerk. Dat was niet erg geruststellend en de kleine landen voelden er zich alles behalve mee in hun schik.